

Z Dodatkami kosztuje
w prenumeracie: Bez po-
czty: kwartalnie 4 zł.;
miesięcznie 1 zł. 40 cent.
Z pocztą: kwartalnie 5 zł.;
miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie,
drukem garmont, 7 cen-
tów od wiersza. — Rekla-
macye są wolne od opłaty
pocztowej.

Cześć urzędowa.

(S urzędowej części Gazyety wiedeńskiej.)

Jego c. k. Apost. Mość raczył ministrowi finansów Ignacemu de Plener i ministrowi Józefowi de Lasser nadać w miłościwem uznaniu ich zasług orderzy żelaznej korony pierwszej klasy z uwolnieniem od taksy.

Generał-major i brygadyer wojska Wilhelm książę Schleswig-Holsztyn Glücksburski został mianowany feldmarszałkiem-poręcznikiem i dowódcą dywizyi jazdy w Galicyi.

Cześć nieurzędowa.

I.

Lwów, 18. sierpnia. W dziennikach naszych znajdujemy częste ubolewania nad brakiem fabryk w Galicyi, częste odezwy zachęcające nas do skupienia sił gwoili ożywienia fabrycznego przemysłu, bez dalszych jednak skazówek i głębszego rzeczy rozbioru. Dlatego zamierzaliśmy zastanowić się nad pytaniem, azali jest na czasie, ażeby ruchome u nas kapitały zwróciły się do wywołania fabrycznego przemysłu, i w takim razie jakiego to rodzaju przemysł mógłby być u nas z korzyścią dla kraju prowadzony. Zdaje nam się, że w kwestyi tak ważnej, powinieny się wyrobić w kraju pewien sad na znajomości rzeczy i głębszej rozwadze oparty; bo ogólniki i deklamacye na nie się tu nie przydadzą.

Nim zaś do bliższego rozbioru tej kwestyi przystąpimy, oświadczymy musimy z góry, iż jesteśmy zwolennikami wolnego handlu i wolnej zamiany. Dążą ku temu rzady cywilizowanej Europy, dąży widocznie rząd cesarski, zniżając stopniowo cła wchodowe, które nagle znieść nie może, przez wzgląd na położenie zakładów fabrycznych, dawniej na zasadzie ceł protekcyjnych w życie wywołanych. Fabryki w tym jedynie razie uważamy za korzystne dla kraju, jeżeli o własnych siłach, bez żadnych ceł protekcyjnych ostać się mogą. Cło bowiem wszelkie pojmujemy jedynie jako podatek do skarbu publicznego opłacany, bez żadnego uboecznego względu. Zdanie to, które na inuim już miejscu wypowiedzieliśmy, stawiamy tu jako pewnik niezachwiany, tuszając sobie, że przeciwko zasadzie wolnego handlu i wolnej zamiany nikt u nas nie wystąpi. Walczą z nią tylko właściciele zakładów fabrycznych, nie tyle dobro kraju, ile raczej własny interes na celu mający, a tych u nas dotąd nie ma. Tak więc stanowisko zapatrywania się naszego naznaczywszy, to jeszcze dodać musimy, że wszelki zakład fabryczny lub przemysłowy wtenczas tylko jest dla kraju korzystnym, jeżeli przedsiębiorcy samemu właściwe korzyści przynosi, bo nie może być korzyścią dla kraju to, co szkoda jest dla prywatnego obywatela. Względę często u nas objawiane, nie wypuszczania pieniędzy z kraju za wyrób produkowany, następczenia zarobku robotnikom; względy te straty poniesionej mniemana ofiarą dla dobra ogółu, zrównoważyć nie mogą; pochodzą one raczej z mylnego pojmowania tego, czego interes kraju wymaga.

Po krótkim tym wstępie przystąpić musimy do rozważenia pozycyi kraju naszego ze stanowiska ekonomiczno - politycznego. Pierwszy fakt, jaki się nam zaraz objawia, jest nadzwyczajna szczupłość kapitału ruchomego w stosunku do wielkiego bogactwa, jaki kraj nasz nieruchomie w ziemi posiada. Fakt ten zaprzeczony pewno nie będzie; dowodzi go bowiem wygórowana cena najmu kapitału, czyli wysokie procenta od pożyczek w zwykłych razach zadane i opłacane. Przyczyn tego zjawiska śledzić tu nie będziemy; przyczyny te są za nadto ważne, ażeby pobieżnie tylko wskazane być mogły; będą one przedmiotem osobnego może kiedyś rozbioru. Nam proste znaczenie niezaprzeczonego faktu wystarczy, ażeby z niego wysnuć wniosek również niezaprzeczalny, że w obec tak wielkiej szczupłości kapitału ruchomego wszelkie zrywanie się na zakładanie fabryk nie może być u nas na czasie, i krajowi żadnej przyniesić nie może korzyści. W obec więc takiego stanu rzeczy fabryki u nas nie mogłyby wytrzymać w naturalnym rozwoju konkurencyi fabryk zagranicznych, mających tani i obfity kapitał na każde zawołanie. Nasze więc zakłady jedynie pod protekcyą wysokiego cła utrzymałyby się mogły, a cło takowe, to nowy podatek na konsumentów nałożony, bez żadnej dla skarbu publicznego korzyści. Prócz tego ziemia nasza wielkich jeszcze potrzebuje nakładów, ażeby właściwe jej płody w należytej wydała obfitości. Ku niej więc, ku rolnictwu i jego polepszeniu wszelkie u nas kapitały zwrócić się powinny. Dopiero po upływie lat wielu, jeżeli w skutek oszczędności i pracy nowe zasoby ruchome nagromadzić zdolamy, o zakładaniu fabryk i przemyśle fabrycznym wolno nam będzie pomyśleć. Dzisiaj wszelkie rozerwanie szczupłego kapitału ruchomego, jaki w kraju posiadamy, dzielenie go między rolnictwem a fabrycznemi zakładami, nie byłoby weale na swojem miejscu.

Jesteśmy więc z zasady przeciwni wszelkiemu rzucaniu się w przemysłowe i fabryczne przedsiębiorstwa. Z pod ogólnej tej

kondemnacyi wyjątkiem jedynie będą zakłady przemysłowe, mające na celu wyrabianie w kraju tych surowych jego ziemioplodów, które w pierwiastkowym kształcie ani zużyte ani też przez wzgląd na objętość i ciężkość za granicę wywiezione być nie mogą, równie jak te wyroby, które nie wymagając ani machin, ani kosztownych przyrządów, następczają ludności wiejskiej sposobność uboecznego zarobku, czystym dla niej zyskiem będącego. Do rzędu pierwszych policzymy takie przedmioty jak nafta, którą Bóg hojnie kraj nasz obdarzył, a która zużyta dla oświecenia domów i miast naszych, oszczędzi nam rzepak, jako czysty zysk kraju wywieść się mogący. Policzymy tu sól kamienną z kopalni wielkich i siarkę z Szwozowic pod Krakowem z największą korzyścią na sode przerobić się dające, której to sody znaczna ilość dotąd z zagranicy do kraju sprowadzać musimy. Tu zresztą należą wyroby hutnicze w Wadowickim obwodzie, tu wyroby szkła, tak pierwsze jak drugie drzewo nasze zużyć mogące, bo drzewo to w okolicach od rzek spławnych odległych, na pniu zgnićby musiało. Niemniej do rubryki tej policzyć nam wypada warsztaty, narzędzia i maszyny rolnicze wyrabiające, bo te z zagranicy sprowadzane, przez wzgląd na koszt transportu, nie równieby nas drożej kosztowały, jak w kraju wyrobione być mogą. W końcu policzylibyśmy tu papiernie mogące taniej papier wyrabiać, niż ten co z zagranicy sprowadzać musimy, ze względu na obfitość w kraju surowego materiału, transportu znieść nie mogącego, garbarnie zresztą i białoskórnie materal surowy na miejscu posiadające.

Pragnęlibyśmy zaś, ażeby w wschodnich obwodach Galicyjskich w miejscach właściwy powstać mógł wyrób posadzek (parkietów) w większym rozmiarze prowadzony. Mamy w odległości kilku lub kilkunastu mil od Lwowa całe lasy dębiny, szczególnie na wyrób posadzek przydatnej, która teraz na marny opał zużytkowana być musi, bo w stanie surowym dalszego transportu lądowego nie zdnie się, na posadzki zaś przerobiona, z łatwością znieśćby go mogła. Nie trzeba zaś ku temu żadnych machin, ani kosztownych przyrządów, prosty warsztat stolarski wystarczy. Wszakże w okolicach leśnych Królestwa Polskiego, między Warszawą a Lublinem są całe miasta jak Zwolen i inne jedynie przez stolarzy, posadzkę wyrabiających zamieszkałe. Wyroby ich rozchodzą się po całym kraju, teraz nawet wysyłają je za pośrednictwem statków parowych przez Warszawę i Gdańsk do Anglii i Francyi, w kraje w drzewo w ogóle a w dębiny w szczególe tak nader ubogie. Wyrób takowy mógłby ożywić całe niezamożne dotąd okolice, następczyć zarobek całej warstwie ludności i stać się źródłem nowego dla kraju dochodu.

Monarchia Austryacka.

Lwów, 19. sierpnia. Rocznice urodzin Jego Ces. Król. Apostolskiej Mości obchodziło miasto nasze dnia wczorajszego z uroczystością odpowiednią wysokiemu znaczeniu dnia tego.

Salwy z dział cytadeli powitały o świcie ten dzień uroczysty, a bandy muzyczne tutejszej załogi wczesną pobudką zapowiadały, przechodząc główniejszymi ulicami miasta, nadchodzący obchód solenny.

O godzinie 9. odprawiać się zaczęło w kościele archikatedralnym obr. łac. nabożeństwo. dziękczynne. Celebrował najprzewielebniejszy ksiądz arcybiskup Wierchlejski w przytomności wiceprezydenta c. k. Namiestnictwa Wgo. Moscha na czele c. k. władz krajowych, i Wgo. Maurycego Kraińskiego reprezentującego wydział krajowy, jako też władz miejskich z reprezentacyą gminy. Liczne grono pobożnych wszelkiego stanu było na nabożeństwie. Po mszy św. odśpiewano uroczyste Te Deum i hymn ludu. Równocześnie z nabożeństwem w archikatedrze obrz. łac. była msza św. dla wojskowości na placu Jabłonowskich. O 11stej godzinie odprawiło się solenne nabożeństwo w cerkwi gr. k. obrządku, na którym znajdowali się naczelnicy wszystkich dykasteryi i pobożni ze wszystkich klas ludności.

W wilię dnia urodzin cesarskich, obchodziła gmina starozakonnych uroczyste nabożeństwo ze śpiewami i modłami o 5tej godzinie wieczorem. Na górze zamkowej urządzona była w wilię tegoż dnia staraniem dyrektora tutejszej sceny niemieckiej p. Schmidtsa świetna zabawa wieczorna, w której bardzo liczna publiczność wszelkiego stanu do późnej nocy brała udział.

Jak w latach poprzedzających tak i dnia wczorajszego w południe obdzieleni zostali inwalidzi należący do gminy lwowskiej stypendyami z miejscowego funduszu inwalidów.

Obchód uroczysty tego dnia zakończył się świetnem przedstawieniem na scenie niemieckiej.

Wiedeń, 17 sierpnia. (Nowiny dworu. — Wiadomości pobieżne.) Jego Mość Cesarz przybył wczoraj zrana z Schönbrunnu do Wiednia, i udzielał w ciągu przedpołudnia przez kilka godzin audyencyi; między innymi przyjmował także patriarchę weneckiego di Trevisanato i kilku ministrów. Po południu o godzinie

3ciej odjechał Jego Ces. Mość napowrót do Schönbrunn, gdzie o 4tej był obiad pod gołem niebem, na którym także Jej Mość Cesarzowa była obecna. Dziś maja się zebrać w Schönbrunnie wszyscy Arcyksiążęta dla przypatrzenia się pochodowi z takłami.

Jej Mość Cesarzowa przechadzała się przedwczoraj po południu z dziećmi cesarskimi w parku Schönbrunn, który był bardzo licznie odwiedzony, i zabawiła kilka godzin w ogrodzie; zaś pod wieczór wyjeżdżała Najjaśn. Pani otwartym powozem.

— Nabożeństwo dzieckozynne za szczęśliwy powrót Najjaśn. Pani ma się odprawić jutro o godzinie 11tej przed południem równocześnie z nabożeństwem na cześć urodzin Jego Mości Cesarza.

Z **Berna** donosi *Mährische Correspondenz*: „Jak słyhać, jest nadzieja, że Jego Mość Cesarz przy sposobności zwiedzania obozu kawalerii pod Bernem, odwiedzi także nasze miasto. Obóz będzie skompletowany do dnia 1. września, i w tym też miesiącu spodziewany jest Najjaśn. Pan w naszym mieście.

Z **Ischlu** pisza do *Donau Ztg.*, że dnia 13go b. m. wyprawiło tamtejsze towarzystwo śpiewaków na cześć Jego Excel. ministra stanu pochód z fakłami i serenadę przy wielkim natłoku ludności. Pochodnie nieśli sami obywatele Ischlu. Przemowę, którą miał minister przy tej sposobności z okna do zgromadzenia, przyjęło z hucznymi okrzykami.

Wiedeń, 17. sierpnia. (Dla cesarski na ubogich.) Jego Mość Cesarz raczył z okazji szczęśliwego powrotu swojej najdostojniejszej małżonki przeznaczyć najlaskawiej do rozdania pomiędzy ubogich stolicy 2000 zł., a Najjaśniejsza Pani ofiarowała również na ten cel kwotę 2000 zł. w. a., i pieniądze te zostały doręczone burmistrzowi miasta Dr. Zeliuka.

(Obwieszczenie względem zamknięcia wystawy londyńskiej.) Król angielska komisya wystawy postanowiła ostatecznie zamknąć wystawę dnia 18. października 1862.

Dnia 21. października nastąpi rzeczywiste rozdanie ogłoszonych dnia 11. lipca 1862 nagród dla expozytorów angielskich, jako też doręczenie medalów i dyplomów względem zaszczytnych pochwał dla komisarzy mocarstw zagranicznych.

Medale i dyplomy dla expozytorów z Austrii będą dopiero 22. października przez komisję austriacką w Londynie do ministerium handlu dla doręczenia expozytorom nadesłane.

Czas i sposób rozdania w swoim czasie do wiadomości podane będą.

Anglia.

Londyn, 13. sierpnia. (Noty z Ameryką.) Dzienniki podają depeszę Sewarda z 28. maja, w której wyjaśnione są przyczyny, dla czego Anglia nie może interweniować, a zarazem odpowiedź Russella z 28. lipca, w której tenże przyrzeka neutralność Anglii, i wyraża życzenie, by wojna domowa ustała.

Niemcy.

Berlin, 16 sierpnia. (Deputacye izby panów i izby deputowanych.) Deputacye izby panów i izby deputowanych składały dziś Królowi powinszowania z powodu urodzin wnuka królewskiego, syna królewica następcy tronu. W imieniu izby panów przemawiał prezes jej, hrabia Eberhard Stolberg-Wenigerode, w imieniu zaś izby deputowanych prezes Grabów. Król przyjmował obie deputacye w obecności marszałka dworu hr. Pückler i ministra stanu v. d. Heydt.

Przemowy deputacyj i odpowiedzi królewskie, nie zawierały żadnych aluzyj politycznych.

(*Nord deutsche allg. Ztg.* o reorganizacyi armii pruskiej.) Powszechna gazeta północnych Niemiec (*Nord deutsche allgemeine Zeitung*) pisze z Berlina pod dniem 16. sierpnia: „Dowiadujemy się z pewnego źródła, że przed rozpoczęciem wkomisji budżetowej obrad nad rezolucjami królewskimi, rząd wazny jeszcze krok uczyni. Ministrowie spraw zewnętrznych, wojny i skarbu staną w komisji i jeszcze raz przełożą powody konieczności reorganizacyi armii ze stanowiska politycznego w ogóle, następnie zaś wyjaśnią znaczenie jej pod względem techniczno wojskowym równie jak stosunek do położenia finansowego państwa pruskiego.“

Zdaje nam się, że nie zbłądzimy twierdząc, że krok ten dawniejby już był nastąpił, gdyby mu nie stało na przeszkodzie nieprzychylnie postępowanie prezesa komisji budżetowej. W każdym razie krok ten będzie najlepszym zaprzeczeniem wieści niechętnych, według których upór rządu, udaremnił wszelką możność porozumienia się z reprezentacją kraju; zarazem zaś w ostatniej chwili danaby była możność przyjscia do tak upragnionego porozumienia.

Półurzędowa pruska powszechna gazeta (*Stern Zeitung*) poświęciła znów w nr. 374 obszerny artykuł uwagom o zbliżającej się kryzys ministerialnej w Prusiech. Kończy on się twierdzeniem, że rząd od zamierzonej reorganizacyi armii nie odstąpi, dzieło już rozpoczęte w każdym razie przeprowadzi, bo z dziełem tem wiąże się widoki i nadzieje przyszłego rozwoju potęgi monarchii pruskiej. W ustawie konstytucyjnej *Stern Zeitung* upatruje lukę w tem, iż ustawa wyraźnie nie wypowiada, co nastąpić ma, gdyby budżet w czasie właściwym przez izbę deputowanych zawotowany nie został. Najbliższe więc posiedzenia izby deputowanych ciekawsze będą, jak poprzednie, przyjdzie w nich pod obrady budżet ministerium wojny, ten istny szkopuł pruskiego konstytucjonalizmu. Ministerium stoi w zupełnej i ścisłej zgodzie z wolą królewską; w opo-

zycy nie wyrobił się dotąd jednolity pogląd na sprawę, Prusy tak mocno dotykającą.

Frankfurt, 14. sierpnia. (Posiedzenie sejmku związkowego.) Na dzisiejszym posiedzeniu Austria, Bawarya, Wirtemberg, Królestwo saskie, Hannover, Wielkie księstwo heskie, Elektorat heski i Nassau zaproponowały utworzyć reprezentacyę z delegowanych sejmów krajowych pojedynczych państw. — Też rządy wzywają zgromadzenie związkowe jak najspieszniej rozpocząć obrady nad utworzeniem sądu związkowego. Austria przedłożyła także projekt założenia sądu związkowego z życzeniem, aby mógł służyć za zasadę.

Rząd pruski „miał propozycyę“ dla braku kompetencyi odrzucić, ale zgromadzenie związkowe odesłało je do wydziału dla założenia sądu związkowego, a ten zamówił już referentów.

Następnie uchwalono ferie do 9. października.

Do obrad nad cywilnym procesem w Hanowerze, Baden wysłał deputowanego.

Wielkie księstwo Heskie i Reuss linii młodszej, przystąpiły do konwencyi norymberskiej względem wzajemnej pomocy prawnej.

Królestwo Polskie.

(Wielka demonstracya.) Do *Nation. Zeitung* pisza z **Warszawy** pod d. 12. sierpnia: Po dość długim przeciągu czasu odbyła się dziś znowu wielka demonstracya ludu. Dnia 12go sierpnia była czterechsetna rocznica unii Litwy z korona pod berłem Władysława Jagiełły, zeszłego roku obchodzona podobnie zdjęciem żałoby, świątkowaniem, i iluminacyą. Tą razą na kilka dni wprzód plakatami wzywano publiczność aby na ten dzień zdjęła żałobę.

Godny uwagi widok przedstawiała Warszawa. Wcześniej zrana ukazało się na ulicach wiele kobiet klas niższych w sukniach kolorowych jasnych, z wieńcami róż. Dopiero koło południa tłumy kobiet średnich i wyższych stanów w białych i jasno kolorowych sukniach świątecznych i balowych, z trójbarwnymi kokardami i szarfami, udały się do kościołów.

W południe i popołudniu wszystkie ulice, przechadzki, i ogród saski ożywiły się nakształt sali redutowej podczas karnawału. Wszyscy rzemieślnicy świątkowali, wielu urzędników nie poszło do biur, w trybunałach sądowych nie było posiedzeń. Jutro cała ludność przywiedzie znowu jeszcze grubszą jak wprzód żałobę. Czy rząd będzie na to patrzył obojętnie, wątpię, pisze korespondent rzeczownego dziennika; już dziś bardzo wiele osób aresztowano na ulicach.

(Sprawa Jaroszyńskiego.) Z **Warszawy** 15. sierpnia donoszą nam, że 14go po godzinie 9tej wieczorem skończyła się rozprawa sądowa z Jaroszyńskim w sali pałacu rządowego w obec 200 widzów, przypuszczonych za biletami. Sąd wojenny składał się z generałów Meichelewicza (prezydenta), Gecewicza, Leontiewa, Lewickiego, Kierbecia i Siergutowskiego, z pułkownika Storkiewiczza i z audytora Rothkircha, któremu dodany był protokolista ze sądu cywilnego. Obrońcą obżalowanego był adwokat Wincenty Grobicki. Gdy trybunał sądowy się ukonstytuował, co uskutecznił w języku rosyjskim, odczytane zostały dotychczasowe protokoły śledcze w języku polskim, z których pokazuje się z zeznań obżalowanego, że najpierw mówił mu inny czeladnik krawiecki Ratowicz, że szuka się człowieka, któryby chciał życie swoje dla ojczyzny ofiarować. Gdy Jaroszyński oświadczył swoją gotowość do tego, zaprowadził go Ratowicz do Saskiego ogrodu do właściciela dóbr Barczacy Ignacego Chmieleńskiego, a ten mu powiedział, że dla dobra ojczyzny powinni zginąć W. Książę Konstanty i margrabia Wielopolski. Dał jemu i Ratowiczowi pistolety, i już za przybyciem W. Księcia do Pragi, chcieli obydwu swój zamiar wykonać, ale nie mogli, równie jak później przed rosyjskim i katolickim kościołem katedralnym zbliżyć się do W. Księcia. Później naradzali się znowu u Chmieleńskiego, przychem obecnym był także pewien młody człowiek wyższego stanu, którego nazwiska jednak Jaroszyński się nie dowiedział. W dniu zamachu naradzali się jeszcze raz w Saskim ogrodzie, ale przytem nie było już Ratowicza, poczem udał się Jaroszyński z wyżej wspomnianym młodym człowiekiem do teatru, by czatować na W. Księcia. Nie spostrzeżeni przez policyę weszli do gmachu. W Książę był już w teatrze. Jak później przy odjeździe W. Księcia Jaroszyński do niego strzelił i aresztowany został, wiadomo już powszechnie. Zeznania te jednakże zrobił zbrodniarz dopiero wtedy, gdy już *Czas* krakowski i *Dziennik Poznański* potępiły stanowczo czyn jego. Dopokąd mu się zdawało, że będzie uważany za męczennika, nie chciał nic mówić.

O godzinie 10^{1/2} wprowadzono obżalowanego. Ma t być dość słuszny, smukły mężczyzna, i nie źle ułożony. Zapytany pomiędzy innemi, dla czego strzelał do W. Księcia, odpowiedział, że ofiary przeszłoroczne powinny być pomszczone, a zresztą powiedziano mu, że dobro ojczyzny wymaga, aby W. Książę zginął. Potem potwierdził powyższe zeznania, a słyhać także, że dwukrotnie otrzymywał od Chmieleńskiego pieniądze, raz 2, drugi raz 5 rubli. W pułaresie jego znaleziono początkowe litery dziesięciu imion; między niemi i jego: L. Ja. Zapytany o to utrzymywał, że to nazwiska osób, od których należały mu się pieniądze za robotę krawiecką. Zarzucano mu kłamstwo w tym względzie, naco odpowiedział, że już nie może sobie przypomnieć, co znaczą te notatki. Ale właśnie wyjaśnienie tego punktu byłoby może najważniejsze; gdyż tu opowiadają sobie od dawna, że tajne stronnictwo rewolucyjne na dekady swoich członków dzieliło. Około godziny 12tej skończyło się

posłuchanie, a przed powołaniem świadków przerwano na dłuższy czas posiedzenie.

Świadkowie nie zeznali nic ważnego. Gdy przesłuchanie z nimi skończono, zapytano Jaroszyńskiego czy nie ma jeszcze co powiedzieć, na co oświadczył zapewne za radą adwokata, ażeby go sadzono podług procedury pruskiej, używanej tu jeszcze z czasów pruskich, gdyż w niej zawarta jest klauzula, podług której morderca przyznający się do zbrodni może podawać prośbę o zmianę kary śmierci na inną. Potem nastąpiła mowa obrońcy, która zdaniem mówców miała być prawdziwie mistrzowską. Obrońca uderzał na trybunał sądowy za niedopełnienie niektórych formalności, zaprzeczał we względzie prawniczym wiarygodności kilku świadków, i utrzymywał, że trybunał jako sąd wojenny nie zupełnie jest kompetentny i że przeto z tych względów, wyrok kary śmierci na łagodniejszy zamienić trzeba. O godzinie pół do 4tej po południu udał się trybunał na ustęp, i nie ukazał aż o godz. 9. Wyrok opiewał na śmierć przez rozstrzelanie za rozmysłny zamach morderczy na Jego Ces. Mość W. księcia Konstantego.

Rozważenie kwestyi czy wzwyż wspomniana klauzula procedury pruskiej może być w tym wypadku zastosowana, pozostawiono wysszej władzy. Za Raciborskim i Chmielińskim, którzy umknęli wysłano listy gończe. Publiczność przyjęła wyrok w milczeniu, a i na obżałowanym nie zrobił on prawie żadnego wrażenia, pozostał bowiem obojętnym jak w ciągu prawie całej rozprawy sądowej. Znaczne tłumy ludu zapełniały przez cały dzień ulicę miodowa, przy której znajduje się pałac rządowy i dopiero za nadejściem nocy, gdy straciły nadzieję oglądać delikwenta, rozeszły się spokojnie do domu.

Kronika.

(Pożar we Lwowie.) Wczoraj przed południem po godz. 11. wszczął się pożar przy ulicy Łyczakowskiej u stolarza p. Smutnego. Zajęły się, zapewne z powodu nieostrożności, wiory złożone na strychu. Na alarm uderzony z wieży ratuszowej dzielna straż ogniowa miejska w najkrótszym czasie stanęła na miejscu niebezpieczeństwa, i szybkim rozebraniem części dachu powstrzymała szerzenie się pożaru, który bez tak spiesznego i energicznego ratunku mógł wielką klęskę spowodować.

Z Brzeżan donosi nam korespondent z dn. 17. sierpnia: W sobotę t. j. dnia 16. b. m. doniesiono do urzędu powiatowego w Brzeżanach, że niedaleko Hinowic, t. j. w odległości $\frac{3}{4}$ mili od Brzeżan, znaleziono ukryte pod mostem ciało człowieka, jak się zdaje świeżo zamordowanego i obrabowanego. Przybyła na miejsce komisyja sprawdziła, że istotnie dwudziestokilkuletni mężczyzna wyznania zapewne Mojżeszowego, uleżał musiał gwałtownej napręci po zaciętej obronie, miał bowiem ciało potłuczone i pokaleczone, lewy bok przebity, nadmiar zaś szyję i głowę grubym powrozem okręcone, i zapomocą przesadzonego kija gwałtownie ściśnięte. Nieszczęśliwy był średniego wzrostu, lecz budowy nader silnej. Rysy twarzy są oryentalne i wyraziste, włosy dosyć długie, nieco kędzierzawe. Sposób ubierania i koczula cięsza dowodzą, że zamordowany mógł być agentem lub kupczykiem, i musiał się nosić po niemiecku. Tego samego dnia doniósł stróż z karczmy, w pobliżu kamieniołomów przy drodze z Narajowa do Przemyśla niedawno wystawionej, wójtowi w Narajowie, że przyjechało tam nadejdem czterech starozakonnych wozem zaprzężonym trzema końmi jak się zdaje nie własnymi, co tem większe podejrzenie wzbudza, że żydzi w szabas podróżować nie zwykli. Gdy przybył wójt z Narajowa z asystencją, jeden z owych podróżnych umknął, a trzej pozostali przytrzymani i do Brzeżan odstawieni zostali. Jest wielkie podejrzenie, że te dwa wypadki, o których sąd z różnych stron jednocześnie otrzymał zawiadomienie, w najściślejszym z sobą zostają związku, i że morderca po spełnionym czynie, którego ślady na przytrzymanych są widoczne, nie wając się dla szabasu dalszą podróż w dzień biały odbywać do odludnej karczmy zajechali. Ktoby jednak był zamordowany, i jakim sposobem został napadnięty, dotąd niewiadomo.

Towarzystwo dramatyczne Nowosądeckie pod kierunkiem pana Łohojki po sześciotygodniowym pobycie w Brzeżanach dawało dnia 16go b. m. na przedostatnie przedstawienie „List żelazny“ Małeckiego, ale smutny przypadek zakłócił to przedstawienie. W ostatniej scenie, gdzie jak wiadomo, w kleczących przy trumnie wojewody uderza piorun, zajęły się przypadkowo suknie jednej z aktorek pauny Piasieckiej i w okamieniu ogarnęły ją płomienie. W zamieszaniu, które ztąd wynikło, ugaszono wprawdzie ogień, lecz nie było można nysleć o porządnym zakończeniu sztuki. Zamiast do Złoczowa, jak donosiły dzienniki, udaje się towarzystwo p. Łohojki wprost do Brodów, albowiem w Złoczowie nie ma nadziei znaleźć tak gościnnego przyjęcia jak w Brzeżanach, gdzie do przedstawień przez uprzejmość W. Pana majora M. otrzymało bezpłatnie ujeżdżalnie kryta. W Złoczowie żądają, jak słychać po 10 reńs. i 5 bil. tów pierwszego miejsca za każde przedstawienie, co przy niezbyt wielkiej nadziei na świetne powodzenie, jest dosyć wiele.

(Pożar.) W nocy z 11. na 12. sierpnia r. b. uderzył piorun w Teofilówce w obwodzie brzeżańskim w stodołę włościanina Feliksa R., z czego powstał ogień, który zniszczył rzeczoną stodołę z całym zasobem pszenicy i żyta. Nieszczęście to dotknęło właśnie takiego gospodarza, który dopiero przed rokiem zupełnie był pogrążył.

(Do wystawy londyńskiej.) Niższo-austryackie stowarzyszenie przemysłowe ma wydać w miesiącu wrześniu osobny poszyt „Rozpraw i korespondencyi n. a. stowarzyszenia przemysłowego“ z nazwiskami tych n. a. eksponentów, którzy na medal i zaszczytne pochwały zasłużyli. Mają tam być także wyluszczone powody, które międzynarodowe Jury skłoniły dać medal lub pochwałę.

Te broszury po 1 zł. w. a. sprzedawać będą w biurze n. a. stowarzyszenia przemysłowego.

(Nowy przyrząd poruszający, motor) p. Lenoir, którego podstawą jest rozrzedzanie powietrza za pomocą gazu zapalonego przez elektryczność, a który otrzymał medal na wystawie londyńskiej, został zastosowany w Paryżu do poruszania pras odbijających Monitora.

(Olbrzymia beczka.) W zakładzie bednarskim p. Scheuer w Döbern (w Saxonii) niedawno została ukończona olbrzymia beczka mająca 36 stóp w obwodzie, na 28 stóp wysoką, a mogąca pomieścić 5390 wiader piwa, to jest o 260 wiader więcej, niż sławna beczka w Heidelbergu. Czterech dobrych, prawdziwych piwowarów, wypijających po 10 kwart dziennie, potrzebowałoby 52 lat do wypróżnienia tej nieporównanej beczki, której same obręcze ważą 110 cetnarów fr. (271 cetn. pols.). P. Scheuer po ukończeniu tej beczki wydał w niej bal dla swych robotników; wchodziło się po drabinie do tej sali improwizowanej, w której 20 par mogło tańczyć jednocześnie najswobodniej.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Tarnów, 6. sierpnia. Według doniesień handlowych były na targach w Pilźnie i Dąbrowie w drugiej połowie lipca b. r. następujące przeciętne ceny: męc pszenicy 4zł.50c.—5zł.; żyta 3zł.—3zł.; jęczmienia 1zł.80c.—1zł.75c.; owsa 1zł.20c.—1zł.25c.; hreczki 2zł.—1zł.50c.; kartofli 80c.—60c. Cetnar siana 1zł.20c.—1zł.20c.. Sąg drzewa twardego 6zł.—0, miękiego 4zł.—6zł.50c. Funt mięsa wołowego 15c.—13c. i mas okowity 0—60c. w. a. — Kukurudzy, wełny i nasienia koniecia nie było w handlu.

Ceny przeciętne zboża i innych artykułów od 16. do 31. lipca 1862 na targach Krośnie, Dobromilu, Dukli, Lisku, Rymanowie i Dynowie.

Miejsce targu:												
	Krosno		Dobromil		Dubla		Lisko		Rymanów		Dynów	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
waluty austriackiej												
Mec pszenicy . . .	4	22	4	20	5	.	3	60	4	.	5	.
„ żyta . . .	2	66	2	60	2	68	2	50	2	50	2	70
„ jęczmienia . . .	2	20	1	90	2	8	2	.	2	.	2	.
„ owsa . . .	1	48	1	50	1	20	1	10	1	50	1	20
„ hreczki . . .	2	68
„ kukurudzy . . .	3	80
„ kartofli	80	.	.	1	20	1	20
Cetnar siana . . .	1	70	.	80	1	.	.	80	1	20	1	35
„ wełny
„ nasienia koniecia	16
Sąg drzewa twardego	8	40	5	10	5	15	5	25	7	.	4	80
„ „ miękkiego	6	30	4	10	3	15	2	10	5	.	3	50
Funt mięsa wołowego	.	14	.	14	.	12	.	13	.	12	.	16
Mas okowity	90	.	80	.	70	.	75	.	60	.	66

W y k a z

przychodów c. k. uprzyw. galicyjskiej żelaznej kolei „Karola Ludwika.“
Przestrzeń obrotu 47 $\frac{1}{2}$ mil.

Miesiąc	Komunikacja osób		Transport towarów				Razem	
	Liczba podró- żnych	wal. aust. zł. c.	cetnary celne	wal. aust.		wal. aust. zł. c.	zł.	c.
				zł.	c.			
Lipiec 1862	29.530	97.990 26	504 026	270 453	48	368.443	74	
Do tego od 1 stycz- nia do 30. czer. 1862	160.668	467.756 39	2.538.521	1.304.477	39	1.772.233	78	

Razem . . . [190 198 | 565.746 | 65 | 3.042.547 | 1.574.930 | 87 | 2.140 677 | 52
Przychód brutto w czerwcu 1861 (z przestrzeni 34 $\frac{1}{2}$ mil) wynosił | 227.790 | 84
Prócz tego transportowano 50.083 cetnarów celnych różnych ładunków rządowych bez policzenia należności frachtowej.

Wiedeń. 1. sierpnia 1862.

C. k. uprzyw. galic. kolej żelazna „Karola Ludwika.“

Ostatnie wiadomości.

Nie wiele ciekawego przyniosły telegramy ostatniej poczty; nie dowiadujemy się z nich nawet, jak się odbyła w Paryżu uroczystość Napoleona, i czy Cesarz miał przy tej sposobności jaką przemowę, której jak zwykle, w tym dniu oczekiwał z ciekawością świat polityczny.

Na posiedzeniu sejmiku związkowego w Frankfurcie toczą się już od kilku dni rozprawy nad projektem Austrii względem reformy związku niemieckiego, a dzisiejszy telegram z Drezną z 16. b. m. przynosi z *Dresdner Journal* oświadczenie Saxonii, które zdaje się zapowiadać zgodne w tej sprawie postępowanie rządu saskiego z Austrią. Podług niego bowiem oświadczyła Saxonnia na ostatniem czwartkowym posiedzeniu sejmiku związkowego, że przystąpiła do wniosku względem zgromadzenia delegowanych z tym zamiarem i nadzieją, iż będzie to niejako pierwszy krok do utworzenia instytucji odpowiedniej na obszerniejszych podstawach; zaś co do sądu związkowego, trzyma się Saxonnia tej zasady, że insty-

tucya ta powinna otrzymać kompetencję i stanowisko niezawisłe od zgromadzenia związkowego i poprzednich uchwał związkowych.

Jak donosi depesza telegraficzna Gazety Śląskiej, składają 16. b.m. w Berlinie deputacje obydwu izb zyczenia Królowi i Następcy tronu dla nowonarodzonego księcia. Obadwaj przyjmowali deputacje bardzo uprzejmie, i na życzenie ich odpowiedział Król, że ma nadzieję, iż młody Książę wzrastać będzie szczęśliwie na pociechę rodziców i pożytek kraju.

W Hanowerze wywołało wielkie wzburzenie zaprowadzenie nowego katechizmu, przeciw którego dążnościom powstał jeden z pastorów, Baursehmidt. Zawezwano go więc do Hanoweru dla rozprawienia się z członkiem konsystorza Niemanem, a lud przyjął go z wielkimi owacyami, które wywołały starcie z wojskiem i załamkami. Przy tej sposobności zostało wielu rannych, a lud zniszczył mieszkarnie Niemana. Rząd zwołał ludzi kompetentnych do ocenienia katechizmu, ale lud nie ufał im i żądał zwołania synodu według brzmienia ustawy konstytucyjnej. Skutkiem tego więc postanowił Król, jak donosi *Tagespost* z 16. sierpnia, na usilne przedstawienie panów Wermutha, Barmeistra i Braeula zawiesić wprowadzenie nowego katechizmu.

Z Włoch donosi *Perseveranza* z 15go b. m., że misya pana Pepolego w Paryżu względem spieszego rozwiązania sprawy rzymskiej nie odniosła żadnego skutku.

Podczas demonstracji w Neapolu dnia 15. sierpnia, o której wspominaliśmy wczoraj, witano wojska okrzykiem: niech żyje armia! — ale rada gminna postanowiła przyłączyć się do programu Króla.

W sprawie nowego zamachu na margrabiego Wielopolskiego dodaje jeszcze depesza telegraficzna z Warszawy z 16. sierpnia, że sprawca został natychmiast uwięziony, i że sztylet, który znalaziono przy nim, był zatruty.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 18. sierpnia.

Hotel rosyjski: PP. Hosh Edw., z Pukienic — Sobański Er. i Kelanowski Tytus, z Podola. — Hr. Komorowski Wład., z Bilinki.

Hotel europejski: Winnicki Bron., z Orzełówki. — Gontkiewicz Michał, z Portysk. — Miliński Józef, z Helenkowa. — Osmulski Wł., z Władypoligóry.

Hotel Langa: Eckhard Maur., dr. med., z Seretu. — Kazeloff Bazyli, z Kiszieniewa.

Hotel angielski: Bobrowski Karol, z Reklinie. — Mysłowski Józef, z Dżwiniacza.

Hotel krakowski: Kowalski Erazm, z Brozdowic. — Wodnicki Adolf, z Złoczowa.

Pod Tygrysa: Korestyński Marcin, z Biliny wielkiej.

Zajazd podolski: Nazarkiewicz Antoni, dr. med., z Porczyca.

Zajazd Krynickiego: Klimkiewicz Józef, z Brusna nowego.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 18. sierpnia.

PP. Kilian Edm., c. k. rotm., do Wiednia. — Zuchowski Przem., dr. med., do Nowosielec. — Jakubowski Leop., do Lemoszówki. — Pawłowski K., do Dolhego. — Stourdza Jan, do Nowosielec. — Niezabitowski Włod., do Uhe-

rzec. — Niezabitowski Lubin i Franc., do Zameczka. — Komarnicki Bol., do Sasaowa. — Hr. Komorowski Piotr, do Bilinki.

Spóźnienia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 16. i 17. sierpnia 1862.

Para	Barometr mierze parcs. spro- wadzony do Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan po wietrza wilgo- tnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6. god. zrana	306.57	+ 12.8	77.0	południowy	sl. pogoda
2. god. po poł.	326.18	+ 19.6	47.5	"	"
10. god. wiecz.	325.63	+ 15.6	66.3	"	"
7. god. zrana	325.02	+ 14.0	66.3	południowy	sl. pogoda
2. god. po poł.	324.55	+ 22.1	43.7	pol.-zach	pochmurno
10. god. wiecz.	324.37	+ 16.0	71.9	zachadni	"

TEATR.

Dziś ósma opera włoska: „Don Pasquale.“

Kurs lwowski.

Dnia 18. sierpnia.

	gotówka		towarem	
	zl.	c.	zl.	c.
Dukat holenderski	6	1	6	7
Dukat cesarski	6	3	6	9
Półimperyal zł. rosyjski	10	35	10	49
Rubel srebrny rosyjski	1	98	2	1
Talar pruski	1	90	1	92
Polski kurant i pięciozłotówka				
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	80	83	81	55
" " m. k. za 100 zł.	84	83	85	55
Galicyjskie obligacje indemnizacyjne	70	38	71	03
5% Pożyczka narodowa	81	93	82	55
Akcyje gal. kol. żelaz Karola Ludwika	226	75	228	50

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i wozaki.

Dnia 18. sierpnia

Z pożyczki narod. po 5% za 100 zł. 82.30. Metaliki po 5% za 100 zł. 70.25, po 4 1/2% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. Obligacje indemnizacyjne Nizszej Austrii po 5% za 100 zł. —; Węgier —. Galicyi —; Bukowiny —; Akcyje Banku narodowego szluka 784; Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 205.70; niższo-aust. towarzy-
stwa eskontowego —.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —. Wexlowy. Za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty —. —. Lipsk za 100 talarów —. Londyn za 10 funtów szterl. 128.50 Medyolan za 100 zł. waluty austriack. —. Paryż za 100 fr. —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.09 dukaty ces. pełnej wagi —. —. korony —. —. półkorony —. —. Srebro 126.50

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 16 sierpnia.

1. Bieg publiczny.

	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	65.70	65.80
Z pożyczki narod. z proc.	82.30	82.50
od stycznia do lipca po 5%	82.30	82.50
Z pożyczki narod. z proc.	82.60	82.70
od kwiet. do paźd. po 5%	82.60	82.70
Z r. 1861, ser. B. po 5%	—	—
Metaliki po 5%	70.20	70.30
Metaliki z proc. od maja do	—	—
listopada po 5%	70.80	71.20
dtto. „ 4 1/2%	62.25	62.50
dtto. „ 4%	55	55.50
dtto. „ 3 1/2%	41.25	41.75
dtto. „ 3%	35.25	36.50
dtto. „ 2 1/2%	14	14.25
Przez. do wylos. z r. 1839	132	132.50
„ 1864	89.75	90.
„ 1860	89.80	90.

Przeznaczone do lokowan. z r. 1860 po 100 zł. 91.75 92 —

Rent Cemo po 42 fr. austr. 17 — 17.25

Wylos. obl. dawn. po 5% 67.50 68. —

dlugu państ. 61.50 61.75

3 1/2% 48. — 48.75

3% 48. — 48.75

2 1/2% 41.50 41.75

2% 31. — 31.75

1 1/2% 37. — 37.75

1% 31. — 31.75

dtto. z procent 61.50 61.75

za granic. 64. — 64.75

B. Krajów koronnych

Nizszej Austrii 86. — 87. —

Wyz. Aust. i Salb. 86. — 87. —

Czech 86. — 87. —

Morawii 88.50 89.10

Szlonska 88.50 89.10

Stryji 87. — 87. —

Tyrolu 95. — 96. —

Kar. i Krainy 88.50 89.10

Węgier 72.25 72.75

pien. towar.

Basatu Tem. 70.50 71. —

Kraczy i Sławonii 72 — 73 —

Galicyi 70.25 70.50

Siedmiogr. i Bukow 69.25 70 —

Lon. wen. poz. z r. 1856 97.50 98.50

po 5% 67. — 68. —

4% 54. — 54.75

3 1/2% 48. — 48.50

3% 40.50 41. —

2 1/2% 35. — 36. —

2% 28. — 29. —

1 1/2% 25. — 26. —

2. Stan oblig. domestykaln.

po 3% za 100 zł. 16. — 17. —

2 1/2% za 100 zł. 14. — 15. —

2 1/4% za 100 zł. 12. — 13. —

2% za 100 zł. 11. — 12. —

1 1/2% za 100 zł. 10. — 11. —

3. Akcyje.

Banku nar. 786 — 788

Inst. kred. dla handlu po

200 zł. w. a. 268.10 268.30

Niz.-aust. tow. eskont.

po 500 zł. 635 — 637 —

Półkol. po 1000 zł. m. k. 1941. 1942

48.50 Tow. kolej żel. państwa po

200 zł. m. k. czyli 500 fr. 246.50 247.50

Kol. Ces. Elzbiety po 200 zł. 157 — 157.50

Kol. — — — — —

Kol. — — — — —

Kol. — — — — —

Kol. — — — — —

Kol. — — — — —

Kol. — — — — —

Kol. — — — — —

Kol. — — — — —

Kol. — — — — —

Kol. — — — — —

Kol. — — — — —

Kol. — — — — —

Kol. — — — — —

Kol. — — — — —

Kol. — — — — —

Kol. — — — — —

Kol. — — — — —

Kol. — — — — —

pien. towar.

Kolej Ansig.-Ciepl. po

200 zł. m. k. 175 — 176 —

Kol. Bern. Ross. po 200 zł.

dtto. z pierwszeństwem

po 200 zł. m. k. 200. —

Kol. Grec.-Köfl. i Tow.

gór. po 200 zł. w. a. 174 156.

Austr. towarz. żegl. par.

po 500 zł. m. k. 423 425 —

Lloyda w Tryeście po

500 zł. m. k. 222 — 224 —

Mostu łanc. w Peszcie po

500 zł. m. k. 396 — 395

Tow. młyn. par. w Wied.

po 500 zł. m. k. 390 — 395 —

Powoz. austr. Tow. gaz.

po 500 zł. m. k. 253. — 260 —

4. Listy zastawne.

Banku naro- 6let. po 5% 104.25 104.50

dowego 10 „ 5% 100 — 100.25

w uon. kon. przeznacz. do

los. po 5% 89.25 89.50

Banku naro- na 12 m. 5%

dowego za 100 zł. — —

w wal. austr. przez. do los.

po 5% 85.15 85.25

Gai. Tow. kred. po 4% 80.50 81. —

5. Obligacje z prawem

pierwszeństwa.

Kolej Elzbiety po 5% za

100 zł. m. k. 96.75 97. —

dtto. dtto w srebrze

uproc. za 100 zł. w. a. 106.50 100.75

Tow. austr. kol. państwa

po 500 fr. 139. — 139.50

Kol. Lomb. wen. po 500 fr. 134. — 134.50

Kol. półk. po 100 zł. m. k. 93. — 93.50

Kol. Gloggn. za 100 zł. 83. — 83.50

Tow. żegl. par. na Dun.

za 100 zł. m. k. 94. — 95. —

Lloyda za 100 zł. 90. — 91. —

6. Losy.

inst. kred. dla handlu po

100 zł. w. a. 129.40 129.70

7. Kurs złota.

pien. towar.

Dukaty ces. men. 6.08 6.10

dtto. pełnej wagi 6.03 6.10

Korona 17.65 17.70

20 frankówka 10.13 10.20

Rosyjski impery. 10.46 10.50

Talar związkowy 1.89 1.90

Srebro 126. — 126.50

Kurs korony w e. k. kasach 13 zł. 50 c.